

कालान्तरीयस्य · तस्मात्काम्यस्वर्गार्थप्रयोगादयं नित्यः प्रयोगो भिन्न इति सिद्धा-
 तः · ततश्चाग्निहोत्रेऽपि न याथाकाम्यमिति सिद्धम् · अयं तु विशेषः काम्ये
 प्रयोगे कृते नित्यः कृत एव भवति यतः सोऽप्यग्निहोत्रप्रयोग एव · तथा
 चोक्तं तन्नरत्ने अग्निहोत्रं जुहोतीत्येवमुत्पन्नस्य कर्मणो विपरिवर्तमानस्य नि-
 मित्ते फले च विधानान्न तावत्कर्मान्तरमिदम् नापि प्रयोगभेदः अन्तर्गतत्वा-
 त्काम्ये नित्यप्रयोगस्य काम्यनित्ययोस्तन्त्रेणानुष्ठानम् श्रुतिकृतं एव त्वस्ति
 भेदः पृथक्पृथङ्निमित्ते फले च कर्म श्रूयते अतस्तदुपाधिक एव भेदो न वा-
 स्तवः तस्मान्नित्यकाम्ययोस्तन्त्रेणानुष्ठानं सिध्यतीति । दर्शपूर्णमासयोरपि न
 याथाकाम्यम् कुतः यावज्जीवं दर्शपूर्णमासाभ्यां यजेतऽइति श्रवणात् · अत्रा-
 प्यग्निहोत्रवन्नित्यकाम्यप्रयोगभेदो ज्ञातव्यः तद्वदेवात्रापि वाक्यद्वयस्य श्रवणात्
 दर्शपूर्णमासाभ्यां स्वर्गकामो यजेत यावज्जीवं दर्शपूर्णमासाभ्यां यजेतेति · अत्रापि
 यावज्जीवकालं स्वर्गार्थं दर्शपूर्णमासाभ्यासः कार्य इति कर्मधर्मविधिः पूर्वपक्षे
 सिद्धान्ते तु पौर्णमास्यमावास्याविशिष्टे जीवने कर्तृधर्मे प्राणधारणक्रियाद्वये नि-
 मित्ते दर्शपूर्णमासयागविधिरिति · तस्मादर्शपूर्णमासयोर्न याथाकाम्यम् । दाक्षा-
 यणयज्ञेऽपि न याथाकाम्यम् तस्य गुणमात्रविकृतदर्शपूर्णमासत्रूपत्वात् · ननु
 तर्हि पृथगस्य ग्रहणं न कार्यं दर्शपूर्णमासग्रहणेनैवसिद्धत्वात् अत्रोच्यते प्र-
 ज्ञापश्चन्नयशस्कामस्येत्येवमादिफलसम्बन्धदर्शनात् (४. ४. १.) काम्यत्वाशङ्काव्युदासार्थं
 पृथग्दाक्षायणग्रहणमित्यदोषः · प्रज्ञादिकं फलं च गुणात् न तु दाक्षायणादिति
 वक्ष्यामः · अतो दाक्षायणेऽपि न याथाकाम्यम् । आग्रयणेऽपि न याथाकाम्यम्
 अनयोर्वाऽअयं द्यावापृथिव्यो रसोऽस्य रसस्य हुत्वा देवेभ्योऽथेममश्नामेति तस्मा-
 द्वाऽआग्रयणेऽपि यजेतऽइति श्रवणात् (२. ४. ३. १.) · अत्र द्यावापृथिव्यो रसस्यान्न-
 स्य देवेभ्यो हुमानन्तरमशनं विधीयते अशनं च नित्यमवश्यं कार्यम् अन्यथा
 जीवनासम्भवात् न चाहुत्वैतत्कर्तुं शक्यम् हुत्वाथेममश्नामित्युक्तत्वात् · तस्माद-
 शनवदाग्रयणस्यापि नित्यता · तेन न याथाकाम्यम् · किं च अकृताग्रयणस्य
 नवान्नभोजने प्रायश्चित्तं विहितमस्ति अनिष्टाग्रयणेन नवस्याश्नीयद्विश्चानरं
 निर्वपेदिति (२५. ८. १६.) · तथा चाहुपस्तम्बः एतामेव निर्वपेद्योऽकृताग्रयणं